

"מה שמפיל חממות הוא חוסר היכולת שלהן לסגור פרויקטים לא טובים"

בפאנל הביומד שהתקיים אתמול בכנס סיליקום ונצ'רס עלתה קריאה לחברות הישראליות להשאיר בארץ את מערכי השיווק ולא רק את מערכי המו"פ

2008/6/30

תעשיית הביומד בישראל עוד לא התאוששה באופן מלא מאירועי שבוע הביומד במאי, וכבר זכו בכירי התעשייה להיפגש לפאנל נוסף, שמעלה שוב את השאלה הקבועה (בנוסח זה או אחר): פני התעשייה לאן.

הפאנל התפרס על-פני מגוון תחומים, ועסק בעיקר במגמות בתעשייה העולמית והישראלית בתחומי הביוגנריקה, המימון, החממות והניהול האופרטיבי של החברות בתחום.

"יש למקד את האנרגיות הלאומיות בתחומים בהם המדינה חזקה, במקום לנסות לסייע לכל חברה עם רעיון מעניין", אמר אתמול בכנס סיליקום ונצ'רס עוזיה גליל, מייסד אלרון ובעלי חברת עוזיה יזמות וניהול. גליל דיבר בעיקר על המגמות בתחום שבין הרפואה והמחשוב. "גלובס" הוא שותף המדיה בכנס סיליקום ונצ'רס.

אחד התחומים בהם מאמין גליל כי ישראל מתקדמת באופן מיוחד, הוא הקישוריות בין עולם הבריאות לעולם התוכנה והתקשורת - תחום הנמצא, לדבריו, "רגע לפני הפריצה שלו". "התחום הזה עומד להעביר את העולם הרפואי מהפיכה בסדר גודל דומה למהפכת ההרדמה ויתר המהפכות הגדולות של המאה שעברה", אמר.

גליל הוסיף כי ככל שהתרשם, בכל חברה רפואית מצליחה או מבטיחה, ישנם גם אנשים שמבינים את חשיבותה של תוכנה מתקדמת וחדשנית. הוא ציין כמה יישומים בתחום הנראים לו מבטיחים במיוחד - רשומה רפואית אישית, מיפוי סיכונים למחלה על בסיס ההיסטוריה המשפחתית (גליל הביא איתו להרצאה את דני רולס, מנכ"ל חברת Famillion העוסקת בתחום הזה) וקיצור תהליך פיתוח התרופות.

"אל תבקרו את טבע"

חלקו הראשון של הדיון בפאנל, אותו הנחה ד"ר דניאל ראובן - עד לאחרונה מנהל בקבוצת עורק ובעבר שותף בקרן יוזמה - נסב סביב ההבדלים המהותיים, תרבותיים ואחרים, בין חברות אינובטיביות, המפתחות המקוריות של התרופות, וחברות גנריות, היוצרות גרסאות חיקוי.

דוד נאוה, סמנכ"ל טכני בחטיבת הביולוגיה של ענקית הפארמה Bayer וגם יועץ לחברת טבע, אמר כי "התעשייה הגנרית הרבה יותר איטית ושיטתית, בעוד התעשייה האינובטיבית מאופיינת באמונה ובהתגייסות גדולה למען מטרה".

בהמשך, ציין נאוה כי אף שטבע היא חברת ענק במונחים ישראלים, הרי שהיא אינה בסדר הגודל של חברות הביג פארמה בחו"ל (לדוגמא פיזר, מרק ואחרות) ולכן לפעמים חברות שעושות איתה הסכמי רישוי מגיעות לעתים לעסקאות פחות טובות מולה, לעומת עסקאות שמבצעות חברות צעירות אחרות עם ענקיות הפארמה הבינלאומיות.

"יש הלוקחים זאת צעד קדימה ומבקרים את טבע, אולם זוהי ביקורת לא נכונה", אומר נאוה. "טבע הרי משקיעה בחברות בשלבים מוקדמים, ובדרך כלל, הן מגיעות אליה לאחר שלא קיבלו עסקה טובה יותר במקום אחר".

נאוה מייעץ לטבע גם לגבי פעילות הביוגנריקה שלה, גרסאות חיקוי לתרופות ביולוגיות. הוא סבור שהתחום יהפוך לממשי יותר בעתיד ושהמהפכה תגיע מאירופה, שם הטרדה היא במיוחד המחיר הגבוה של התרופות. הוא מעריך, כי בשלב הראשון התרופות הללו יעברו ניסויים קליניים קפדניים, אך כשיוכחו את בטיחותן, הדרישות יוקלו וידמו יותר לתהליך המקוצר בו מאשרים היום גרסאות גנריות לתרופות קלאסיות.

ג'ון סטיוארט, מייסד ושותף בקרן הון הסיכון האמריקנית Claremont Creek Ventures, הגיב לדבריו של נאוה ואמר כי לדעתו, עידוד גנריקה ביולוגית יערער את האינטרס של חברות הביוטק האיננובטיביות לבצע מחקר ופיתוח של מוצרים חדשניים, וכי יש לדרוש מן החברות הגנריות ניסויים קליניים כמו תרופה. נאוה השיב לו כי אם יוחלט לעכב את הגעת הביוגנריקה, הרי שהגיבוי שזוהי יעשה דרך חוקי הפטנטים ולא דרך הניסויים הקליניים.

חייבים להיות בארה"ב

סטיוארט הוסיף, בכל הקשור למימון חברות, כי ריכוז הון הסיכון בארה"ב מחייב שהחברות הישראליות יפנו לגיוס גם בבוסטון ועמק הסיליקון, אך ציין כי המשקיעים האמריקניים רוצים בדרך-כלל לראות נוכחות של החברה בארה"ב, בעיקר אם הם נחשבים לקרן מעורבת בחברות בהן היא משקיעה ואם ההשקעה בוצעה בשלבים מוקדמים.

"למרות שקל יותר לגייס הון לחברה שיושבת בארה"ב, הרי שרוב החברות הישראליות אינן מעוניינות בכך - הכישרונות וצוותי הפיתוח שלהם נמצאים כאן", אמרה בתגובה לדברים רונית בנדורי, שותפה לתחום מדעי החיים בקרן אוורגרין. "אך חשוב שתקום בישראל בקרוב לפחות חברה אחת אינובטיבית שתישאר כאן עד שלב המסחור והשיווק, לטובת ההכשרה שהיא תיתן למנהלים שיקימו חברות נוספות כאלה בעתיד".

להתמקד בפיתוח תרופות

אורה דר, אחראית על תחום הביומד במשרד המדען הראשי בתמ"ת, אמרה כי המשרד פעיל בגיוס תקציבים, בעידוד מסחור טכנולוגיות מן האוניברסיטאות ובפרויקט החממות. בתגובה אמר סטיוארט כי ניסה להקים בעבר שתי חממות, האחת במודל הישראלי והשנייה על בסיס הסכם בלעדי עם חברת מסחור הטכנולוגיות של אוניברסיטת וושינגטון, אך בשני המקרים נחל כישלון. "מה שמפיל חממות הוא חוסר היכולת לסגור פרויקטים לא טובים ולהתמקד", אמר.

רות אלון, שותפה לתחום מדעי החיים בקרן פיטנגו, הוסיפה גם כי חברות שמצליחות להגיע עד שלבים מאוחרים לפני מכירתן, "עדיין מותירות בישראל במקרה הטוב, רק את מרכזי המו"פ שלהן. כדי להתבסס בתחום הביומד באמת, אנחנו צריכים חברה שגם מערך השיווק שלהן נמצא בישראל".

בנדורי הוסיפה כי חשוב שהקרנות הישראליות ישקיעו בחברות פיתוח תרופות, ולא רק במכשור רפואי הנחשב מהיר וזול יותר לפיתוח. "אף שמכשור רפואי הוא בעל יתרון יחסי ישראלי, ההחזרים בפארמה וביוטק הם הרבה יותר גבוהים. בכל העולם הקרנות משקיעות 70% בתרופות והיתר במכשור. אנחנו לא צריכים להמציא את הגלגל הפיננסי". *